

Com escriure una història entre **els enderrocs**?

Hi ha missatges encriptats en les novel·les, claus que són aquí però que a vegades no veiem, i en elles està la naturalesa de la història, el seu per què. Són pensaments, petits extractes o cites, fragments que es disposen desordenadament pel text, i sobre els quals se sustenta tot, absolutament tot. «Un cos apesarat, com s'escriu?», es pregunta ja en les primeres pàgines el protagonista de *Los llanos* (**Anagrama**), novel·la de **Federico Falco** finalista de l'últim Premi Herralde de Novel·la. I és aquesta qüestió, una qüestió fonamental a l'hora d'entendre aquesta història que versa sobre l'amor i el desamor, sobre la solitud, sobre el trobar-se a un mateix, sobre el consol i com trobar la solució per a alleujar el dolor i la pena.

L'escriptor argentí ens submergeix de ple en els paisatges de la pampa argentina, perquè aquest és el destí de Fede després d'abandonar Buenos Aires en trencar-se la seua relació amb Ciro. I és en aquests paratges, en una

casa de camp, on intenta conrear un hort amb l'ajuda de Luiso, un veí de la zona. L'horta com un pou de l'oblit, com un regenerador de l'ànima i com un viatge també a la seua infància, recordant als seus avis i oncles, a aquesta altra horta, aquest altre camp de la seua infantesa, aquest entorn paradisiac.

La sembra i plantació de tomàquets, kales, mostasses, bledes, enciams de tota mena i altres tantes verdures i hortalisses li procuren al protagonista una espècie de territori neutral on abandonar els seus pensaments i, sobretot, contenir els seus sentiments. No obstant això, aquesta espècie de retorn a la naturalesa és, també, una invitació a qüestionar-se tot, principalment els seus records. És aquest, per tant, un viatge per la seua memòria, en la qual ens parla de la seua sexualitat, de com enfrontar-se a ella —«Sentia que no encaixava, que no tenia amb qui parlar, que parlava i ningú em veia, que no reconeixien qui era, que no em

podien mirar», escriu—, de la seua relació ja adult amb Ciro o de com aquesta es va acabar de forma, per a ell, abrupta i sense sentit. «Com escriure entre els enderrocs, entre el fang i els tolls, ajuntant, aquí i allà, les restes mullades que havia estat un dia a dia, del que havia estat una casa? Com escriure una història entre els enderrocs d'una història», es torna a preguntar —una altra clau—.

Podria dir-se que *Los llanos* és una novel·la d'aprenentatge. El protagonista, Fede, aprèn de nou a viure amb si mateix, aprèn a manejar una horta, a ser autosuficient, aprèn, encara que dolorosa i irracionalment per a ell al principi, a recompondre el seu cor. I en aquest aprenentatge, en aquest exercici de resiliència, Falco ens parla també de l'escriptura, del seu procés, de la seua complexitat, de la importància de contar una història: «Ens parlem amb històries, amb anècdotes, amb contes. Una forma de no parlar. Una manera de fer-se companyia», diu. «Contar una història canvia a qui l'explica», diu. «I per moments la ficció és l'única manera de pensar la veritat», diu.

Un llibre assossegat, evocador, guardidor. Una història de detalls, una oda al temps i a la naturalesa, a la memòria, i a l'amor. **ERIC GRAS**

FEDERICO FALCO

Los llanos

Editorial: **Anagrama**

Barcelona, 2020

Pàgines 240

Narrativa